



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

**LASIPALATSIN KORTTELI (AMOS ANDERSONIN TAIDEMUSEO)  
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12298)**

Hankenro 0885\_5  
HEL 2014-011895

**SISÄLLYS**

**Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä asemakaavaluonnosaineisto  
nähtävillä 23.2.–13.3.2015**

Viranomaisyhteistyö  
– Tiivistelmät viranomaisten kannanotoista ja vastineet

Mielipidekirjeet  
– Tiivistelmä mielipidekirjeistä ja vastine

Yhteenveto yleisötilaisuudesta 24.2.2015

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) ja  
Helsingin kaupungin neuvottelu 15.10.2014

**Kaavaehdotus nähtävillä (MRL 65 §) 24.4.–25.5.2015**

Muistutus  
– muistutuksen tiivistelmä ja vastine

Kirjeet  
– kirjeiden tiivistelmät ja vastineet

Lausunnot  
– lausuntojen tiivistelmät ja vastineet

**LIITE** Keskustelutilaisuuden 24.2.2015 muistio



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

Mielipiteen tai muistutuksen esittäjät on ilmaistu koodein, kun kyseessä on yksityishenkilö. Koska henkilötietojen ja henkilörekisterin esittämistä avoimessa verkossa rajoittavat henkilötietolaki ja laki viranomaistoiminnan julkisuudesta, ei koodien selitystä yksityishenkilöiden osalta ole julkaistu vuorovaikutusraportin internetversiossa.

Jäljennökset kaikista kannanotoista ja mielipiteistä (sekä koodien selitys) ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä asemakaavaluonnosaineisto  
nähtävillä 23.2.–13.3.2015

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja asemakaavan luonnosaineisto oli nähtävänä kaupungintalon ilmoitustaululla ja kaupunkisuunnitteluvirastossa 23.2.–13.3.2015 sekä viraston internetsivuilla. Suunnitelmaa koskeva yleisötilaisuus pidettiin 24.2.2015.

#### Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö on järjestetty neuvotteluihin ja tiedonvaihdon viranomaisten sekä suunnittelijoiden kesken. Kaikki esiin tulleet näkökohdat on sisällytetty asemakaavaan ja selostukseen.

**Rakennusvalvontavirasto, kiinteistövirasto geotekninen osasto ja pelastuslaitos sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY)** eivät ole jättäneet lausuntoa asiasta. **Helen Oy** (17.3.2015) ilmoittaa, että sillä ei ole asiasta lausuttavaa. **Kiinteistöviraston tonttiosasto** (2.3.2015) on ilmoittanut että hanketta valmistellaan yhteistyössä varauksensaajan (varausehdot) kanssa ja asemakaavan muutoksesta ei ole tarkempaa lausuttavaa suunnittelun tässä vaiheessa.

**Kaupunginmuseo** (26.2.2015) toteaa, että se on laatinut asemakaavan suojelumääräykset yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Asemakaavan muutoksen suojelumääräykset vastaavat kaupunginmuseon Lasipalatsille ja Turun kasarmin huoltorakennukselle (vanha linja-autoasema) esittämiä suojelutavoitteita. Kaupunginmuseo on osallinen jatkosuunnittelussa niin asemakaavan muutoksessa kuin rakennuslupavaiheessakin.

**Museovirasto** (3.3.2015) on ilmoittanut, että Museoviraston ja maakuntamuseoiden välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti Helsingin kaupunginmuseo antaa lausunnon.



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

**Rakennusvalvontavirasto** (11.2.2015) ilmoittaa, että kaupunkikuvaneuvottelukunta on antanut 11.2.2015 lausuntonsa Lasipalatsin suunnitelmaluonnoksista eikä se anna muuta lausuntoa tässä vaiheessa.

### Vastine

Kaupunkikuvaneuvottelukunnan lausunnossa sekä viranomaisyhteistyössä rakennusvalvontaviraston kanssa esiintuodut asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä.

**Rakennusvirasto** (13.3.2015) kiinnittää huomiota lausunnossaan katurakenteen kantavuusvaatimuksiin ja rakenteiden tilantarpeeseen. Aukion suunnitelmat, rakenteet, tasaukset ja pinnoitteet ja niiden rajakohdat tulee sovittaa katualueiden suunnitelmiin yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Pissarakenteiden sisäänkäynnin tulee sijaita kokonaan korttelialueella osana Pissarakenteiden kiinteistöä.

Rakennusvirasto on vuokrannut kiinteistövirastolta Lasipalatsinaukion ja rakennusvirasto on vuokrannut edelleen tapahtuma-alueen Mediakeskukselle ja terassit yrittäjille. Vuokrasopimukset irtisanotaan. Kesäkausi on viimeinen nykyisten terassien ja tapahtumien kausi. Keskustassa tarvitaan tapahtuma-aukioita. Alueen tulisi tulevaisuudessakin palvella tapahtumapaikkana.

Maanalaistentilojen ilmanvaihto ja muut laitteet tulee suunnitella ja sijoittaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti. Niitä ei tule sijoittaa aukiaille.

### Vastine

Rakennusviraston lausunnossa esitetyt asiat ovat tulleet esille viranomaisyhteistyössä ja ne on otettu huomioon kaavoitustyössä.

**Helsingin kaupungin ympäristökeskus** (13.3.2015) toteaa lausunnossaan, että Lasipalatsin aukiolla on toiminut pitkään linja-autoasema. Lisäksi alueelle on tuotu täyttöaineksia. Siten on mahdollista, että aukionmaaperä voi olla pilaantunutta. Maanperän pilaantuneisuus tulee selvittää ja tarvittaessa pilaantunut maaperä on kunnostettava, ennen rakentamiseen ryhtymistä.

### Vastine

Ympäristökeskuksen lausunto on otettu huomioon kaavoitustyössä.



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

### **Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY**

(11.3.2015) toteaa, että kaavamuuotos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista. Lasipalatsinlaukiolla sijaitsee käytössä oleva yleinen sekavesiviemäri, joka tulee huomioida kaavoituksessa ja alueen toteutuksessa.

#### **Vastine**

HSY:n lausunto on otettu huomioon kaavoitustyössä.

**Liikennevirasto** (10.3.2015) toteaa lausunnossaan, että Pissararadan ratasuunnittelun edetessä suunnitelmissa on luovuttu Lasipalatsinlaukiolle sijoittuneesta sisäänkäyntiyhteydestä. Siihen ei ole tarpeen enää varautua korttelin asemakaavassa.

Suojellun Vanhan linja-autoaseman eteläpäähän sijoittuvan yleisöhisiaulan ja sen sisäänkäyntien kaavamääräystä voisi tarkentaa siten, että Pissaran sisäänkäynti on mahdollista toteuttaa näkyvällä, mutta museoviranomaisten hyväksymällä tavalla suojeltavaan rakennukseen.

Liikennevirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta.

#### **Vastine**

Asemakaavaan on sisällytetty Pissararadan asemakaavan tämän vaiheen merkinnät ja määräykset. Selostuksessa todetaan, että Pissararadan suunnittelu tapahtuu Pissararadan asemakaavan ja suunnitelmien mukaisesti. Kaavallisena ohjeellisena varauksena aukion sisäänkäynti on tulevaisuuden mahdollisuus. Se on syytä poistaa, mikäli varsinaisessa Pissararadan asemakaavassa päädytään siihen.

Liikenneviraston lausunnossa esitetyt hissiaulan sisäänkäyntien tarvitsemat muutokset Vanhaan linja-autoasemaan on sisällytetty asemakaavaselostukseen.

#### **Esitetyt mielipiteet ja vastineet**

Kaavamuutoksen valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut sähköpostitse kaksi mielipidettä koskien osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa ja asemakaavan muutosluonnosta.

**Mbar Oy (Mi 1)** on lähettänyt (23.2.2015) muistion sen ravintolan ja ulkoterassin toiminnan kehittämistä ja jatkamista Lasipalatsinlaukiolla. Yritys kuvaa ravintolan ja terassin toimintamallia, terassin nykytilan-



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

netta, ajatusta siirtymäajasta ja ehdottaa esisopimusta jatkosta ja työmaa-aikaisista väistötiloista. Mbar esittää myös tilojen korjaustarpeita ja ulkoterrassin laajennus- ja kehittämisehdotuksia.

### Vastine

Lasipalatsin kaikkien vuokralaisten tilapäiset terassirakennelmat aukion joudutaan purkamaan rakennustöiden käynnistyessä. Aukion tilankäyttö ja järjestelyt muuttuvat jatkossa siten, että aukion tilaa varataan nykyistä useammalle toiminnalle ja tarpeelle. Aukiolle varataan yleisen jalankulkuun ja oleskelun, vaihtuville tapahtumille ja uuden museon ulkonäyttelyalueille. Tilaa tarvitsevat myös uudisrakennuksen kumpumaiset kattoalueet valoaukkoineen sekä huolto- ja pelastusreittien sijoittaminen alueelle. Tämä takia nykyisen tyyppisille laajoille terassirakennelmille apurakennuksineen ei enää jatkossa ole tilaa.

Ulkotarjoilualueet sisältyvät asemakaavaehdotukseen yhtenä aukion toiminnoista. Alueiden sijoittuminen, laajuudet ja muut järjestelyt ratkaistaan asemakaavavaihetta seuraavassa Lasipalatsinaukion ja aukiota reunustavien tilojen suunnittelun yhteydessä.

**Töölön kaupunginosat - Töölö ry (Mi 2)** esittää (19.3.2015) Lasipalatsinaukion osan muuttamista historiapiistiksi puuistutuksineen ja näyttelykuvineen (Yhdistys on myös lähettänyt 2.2.2015 tiedoksi samaa asiaa koskevan Amos Andersonin taidemuseolle 12.6.2014 lähettämänsä kirjeen). Yhdistys esittää myös Vanhan linja-autoaseman suojelumerkinnän muuttamista merkinnäksi sr-1 sen arvon takia ja kumpujen korkeuden rajoittamista. Pissarakennuksen yleisösisäänkäyntirakennus tulee siirtää kokonaan Mauno Koivistin aukion alueelle. Aukion vanhat reunakivet tulisi säilyttää asemakaavamääräyksiin.

### Vastine

Kaupunginmuseo on laatinut suojelumääräykset rakennusten arvojen perusteella. Pissarakennuksen yleisösisäänkäyntirakennuksen sijaintia ei voi teknisistä syistä ja kadunalaisten tilojen siirtää. Istutukset ratkaistaan aukion suunnittelun yhteydessä. Mikäli yleisösisäänkäyntirakennus jää toteuttamatta, alueella on tilaa mm. puuistutuksille. Tämä seikka on kuvattu asemakaavaselostuksessa. Istutukset mainitaan myös yleisesti Lasipalatsinaukion asemakaavamääräyksessä. Istutukset ratkaistaan aukion toteutussuunnittelun yhteydessä. Reunakivet ovat muuttuneet useaan otteeseen vuosien saatossa eikä alkuperäistä geometristä viuhkamuotoa ole enää jäljellä. Siksi niitä ei merkitä asemakaavaan.



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

### Yhteenveto yleisötilaisuudesta 24.2.2015

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavamuuosluonnosta ja rakennussuunnitelmaluonnoksia esittelevään tilaisuuteen osallistui 11 hankkeesta kiinnostunutta. Muutokseen suhtauduttiin yleisesti myönteisesti ja se nähtiin mahdollisuutena parantaa Lasipalatsin käyttöä ja aukion ilmettä. Museon uudet tilat, laajuus ja korkeus kiinnostivat. Lisäksi aukion käytännön järjestelyt, aukion pintamuodot, aukion talvikunnossapito, jalankulkureittien sulanapito, jätehuoltojärjestelyt sekä pintamateriaalit ja kasvillisuus keskusteluttivat.

### Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) ja Helsingin kaupungin neuvottelu 15.10.2014

**Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen** taholta kysyttiin, mikä vaikutus museon pohjoispäähän tulevalla sisäänkäynnillä on Lasipalatsin sisätiloihin. Kaupunkisuunnitteluviraston taholta todettiin, että tilarakenne säilyy muuten lähes ennallaan. Museoon tulee hissit alakerran näyttelytiloihin.

Kaupunginmuseon taholta todettiin, että Lasipalatsin arkadin käytävälinjau ei saa katkaista. Esimerkiksi hissit ja portaat tulee sovittaa siten, että linja säilyy ja rakennuksen suojelutavoitteet täyttyvät.

Kaupunginmuseon taholta haluttiin tarkennuksia kaavan yhteydestä Pisasarataan. Toivottiin ettei keskusta-asemalle johtavat liukuportaat tarvitsisi erillistä maanpäällistä rakennelmaa. Kaupunkisuunnitteluviraston taholta todettiin, että museon ja Pisasaradan kaavat edistyvät erillisinä hankkeina, mutta molemmissa otetaan ristikkäiset seikat huomioon. Hankkeet myös etenevät eri aikataulussa, joten museohankkeessa tulee huomioida liukuportaiden sijoitteluvaihtoehdot. Lasipalatsin korttelin asemakaavan Pisara-merkinnät ovat ohjeellisia, koska Pisarasta on viireillä oma asemakaava ja hankesuunnittelu.

### Kaavaehdotus nähtävillä (MRL 65 §) 24.4.–25.5.2015

Asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 24.4.2015–25.5.2015.

Asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin Uudenmaan ELY-keskuksen, rakennusvalvontaviraston, Helen Sähköverkko Oy:n, Helen Oy:n, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, pelastuslautakunnan, kiinteistölautakunnan, yleisten töiden lautakunnan, ympäristökeskuksen ja kaupunginmuseon lausunnot. Ehdotuksesta tehtiin yksi muistutus. Nähtävilläoloajan jälkeen saapui 10 kirjettä.



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

## Muistutuksen tiivistelmä ja vastine

**Ratello Oy, Mbar Oy ja Goodcaf Oy, Mu1** (18.5.2015) ovat tehneet muistutuksen koskien terassiansa laajuutta, rakenteita ja toimintaa.

He korostavat ravintoloiden roolia tapahtumien järjestäjänä ja rahoittajana. Terassitoiminnan kehittyminen sekä ohjelmatoiminta vaativat asiakaspaikkojen lisäämistä tai ainakin säilyttämistä nykyisellään. Se vaatii myös tasokkuutta kalusteiden ja puitteiden suhteen.

Terassien pitäisi toimia ympärivuotisesti ja ne pitäisi rakentaa säältä suojatuuksi ja talvilämpimiksi. Ammattimainen ohjelmatoiminta edellyttää kiinteän esiintymislavan äänentoistoiheen ja sadesuojineen. Nykyiset myyntirakennukset sisältävät myös asiakaspaikkojen mukaiset wc-tilat. Anniskeluviranomaiset vaativat tarjoilutoiminnan valvomista, minkä takia on välttämätöntä hoitaa myynti sekä anniskelun valvonta terassin alueella.

Terassitoiminta tulee turvata sallimalla tyylikkäiden lattia- ja katosrakenteiden asentaminen. Mikäli maapinta on tasattu, tarvitaan tasanteiden sijaan vain myyntirakennukset, markiisit sekä esiintymislava. Lasipalatsin aukion kaltevuus ja lattiarakennelmien kieltäminen koetaan myös ongelmaksi.

Museon uudisrakennuksen kattoalueet vievät suuren tilan ja rajaavat terassit pieniksi. Kattomuodot vaikeuttavat liikkuvuutta sekä terassitoimintojen järjestämistä alueella. Lasipalatsin vuokralaisina olevat ravintolayrittäjät toteavat, että heitä ei ole heitä ei ole kuultu aukio kaavan valmistelun yhteydessä. He esittävät suunnitteluyhteistyötä mediakeskuksen, taidemuseon ja uuden kiinteistöyhtiön sekä kaupungin kesken.

Muistutuksen mukaan kaavasta tulee poistaa määräys, jossa todetaan että ulkotarjoilualueiden yhteyteen ei saa rakentaa rakennuksia tai kiinteitä katoksia tai lattiarakennelmia

## Vastine

Asemakaavan tavoite Lasipalatsin peruskorjaamiseksi ja Amos Andersonin taidemuseon uudisrakennukseksi merkitsee täysin uudenlaista tilannetta ja tilanjakoa Lasipalatsin aukion nykyisille ja uusille käyttötarpeille ja -mahdollisuuksille.



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

Lasipalatsinaukiolle varataan tilaa yleiseen jalankulkuun, oleskeluun ja uuden museon ulkonäyttelyalueille sekä vapaata tilaa erilaisille vaihtuville kaupunkitapahtumille sekä ulkotarjoilualueille. Terassitoiminta on tärkeä osa aukio toimintaa myös jatkossa. Tilaa tarvitsevat myös uudisrakennuksen kumpumaiset kattoalueet ja niiden luonnonvaloaukot sekä huolto- ja kulkureittien sijoittaminen alueelle.

Tämä takia nykyisen tyyppisille terassirakennelmille apurakennuksiin ja varastoihin ei ole jatkossa tilaa. Tilaa ei myöskään ole näitä suuremmille ja vielä raskaammille rakennetuille talvilämpimille terassirakennuksille, joita muistutuksessa toivotaan. Esitys nykyistä laajemmista ja talvilämpimiksi rakennetuista rakennuksista aukiolla on asemakaavan päätavoitteiden vastainen ratkaisu.

Lasipalatsin vuokralaisina toimivien ravintoloiden nykyiset ulkoterrasserakennelmat ovat tilapäisiä ja niillä on määräaikainen rakennuslupa. Ne toimia aukiolla vielä kesäkauden 2015 ajan. Rakennustyömaan alkamissa nykyiset rakennelmat joudutaan poistamaan.

Terasseja on toistuvasti haluttu laajentaa ja muuttaa rakennuksenkaltaisiksi. Tämä ei ole ollut mahdollista aikaisemmin eikä se ole myöskään jatkossa, koska aukiotilalle tulee myös uusia tilaa tarvitsevia toimintoja ja asioita. Siksi rakennuksia tai kiinteitä katoksia tai lattiarakennelmia koskevaa kaavamääräystä ei voi poistaa.

Ulkotarjoilualueet sisältyvät asemakaavaehdotukseen yhtenä aukion toiminnoista. Alueiden sijoittuminen, laajuudet ja muut järjestelyt ratkaistaan asemakaavavaihetta seuraavassa Lasipalatsin aukion ja aukiota reunustavien tilojen suunnittelun yhteydessä.

Lasipalatsin peruskorjauksen yhteydessä kahvila-ravintolayrittäjien olosuhteita myös parannetaan kiinteistön sisällä henkilökunnan sosiaalitoimien ja asiakas- wc-tilojen lisäämisellä. Kiinteistön jätehuoltojärjestelyille suunnitellaan nykyistä paremmat ratkaisut. Kahvila- ja ravintolayrittäjille järjestetään lisää varastotilaa.

Muistutuksen johdosta aukion suunnittelua koskevaa kaavamääräykseen on tehty lisäys "aukion tasaukset tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että ulkotarjoilun kalusteet voidaan sijoittaa aukiolle ilman erillisiä tasaavia rakennelmia".

Muistutuksen johdosta selostuksessa on täydennetty aukion jatko suunnittelun ohjetta sekä kiinteistöön tulevien ravintoloiden wc- ja sosiaalitoimien ohjetta ja kuvausta. Selostukseen on liitetty myös pihasta laadittu





14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

alustava käyttösunnitelma, jossa uudet tarjoilualueiden laajuudet, likimääräiset paikkamäärät ja tasausten parannukset sekä aukion tilantarpeet ilmenevät. Yksityiskohtaiset ulkotarjoilualueiden rajaukset ja järjestelyt ratkaistaan rakennussuunnitteluvaiheessa.

#### Kirjeiden tiivistelmät ja vastineet

**Mielipiteen Mi3, Mi4 ja Mi5 esittäjät** korostavat Mbarin terassin merkitystä kaupunkikulttuurille, musiikkiohjelman järjestäjille, tuottajille sekä esiintyjille sekä yleisölle ja matkailijoille. Terassilla on myös työllistävä vaikutus. Tilaisuudet ovat yleisölle ilmaisia, mutta esiintyjät saavat maksun. Terassien jatkumahdollisuutta tulee vielä pohtia eikä toimintaa saa rajoittaa.

**Mielipiteen Mi6, Mi7, Mi8, Mi9, Mi10 ja Mi11 esittäjät** korostavat, että toimivaa kaupunkikulttuuria, kesäistä ajanviettokohdetta ja sen hyvää oluttarjontaa ei pidä lopettaa. Mbarin terassi on aktiivinen kaupunkitila eikä sitä pidä purkaa. Lasipalatsinaukiolle mahtuvat kaikki toimijat. Terassin toiminnan pitää olla mahdollista taidemuseon rinnalla ja museon suunnitelmat tulee sovittaa toisiinsa. Ne voivat täydentää toistensa palveluja.

#### Vastine

Kaikissa kirjeissä viitataan samoihin asioihin terassien merkityksestä ja toiminnasta, joita on esitetty muistutuksessa. Vastineena viitataan edellä olevaan muistutukseen annettuun vastineeseen.

**Mielipiteen esittäjä Amos Anderson Glaspalatset Ab (Mi12)** pitää tärkeänä, että aukiolla on myös laaja ja monipuolinen ravintolaterassi-toiminta. Terassit ovat olennainen osa aukion ilmettä. Ne tukevat merkittävällä tavalla Lasipalatsin muita toimintoja, näyttelytoimintaa eritoten.

Amos Anderson Glaspalatset Ab toivoo, että Lasipalatsin aukion nykyiset ravintoloitsijat voisivat jatkaa toimintaansa myös uudistuneella aukiolla. Kuten asemakaavan muutoksen selostuksessa todetaan, Lasipalatsin aukion osalta tavoitteena on muodostaa monipuolinen julkinen kaupunkitapahtumien, kulttuurin ja ulkonäyttelyiden alue, jossa on myös yleistä jalankulkua, tilaa oleskelulle ja kahviloiden ja ravintoloiden ulkotarjoilualueille.

Aukion suunnittelussa joudutaan ottamaan huomioon hyvin moninaiset toimintamahdollisuudet, mukaan lukien ulkotarjoilu. Suunnitelmissa



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

osoitetaan terasseja varten kokonaisuuteen sopivat alueet ja toimintaedellytykset. Asemakaavan muutosesityksessä ei määritellä terassien asiakaspaikkojen lukumäärää. Tämä jää neuvottelukysymykseksi ravintoloitsijoiden ja aukiota hallinnoivan kiinteistöyhtiön välille.

Amos Anderson Glaspalatset Ab:n mielestä asemakaavan muutosesitys ja siihen sisältyvät määräykset sekä kiinteiden rakennelmien kieltäminen on kuitenkin Lasipalatsin aukion osalta hyvin perustellut. Ravintoloitsijoiden toivomat terasseihin liittyvät kiinteät rakennelmat ja katokset vaikeuttaisivat huomattavasti asemakaavan muutosesityksen tavoitteiden toteuttamista.

### Vastine

Amos Andersonin kirjeessä korostetaan asemakaavan tavoitetta aukion kehittämiseksi uudessa tilanteessa niin, että uusien tilantarpeiden ja käyttötarpeiden lisäksi myös aukiota elävöittäväille ravintoloiden ulkotarjoilulle olisi tilaa. Taidemuseo on kehittänyt aukion suunnitelmaluonnoksia lausuntoaikana, jotta ulkotarjoilualueet voisivat olla laajempia kuin ehdotusvaiheen luonnoksissa.

### Lausuntojen tiivistelmät ja vastineet

**Uudenmaan ELY-keskuksella, kaupunginmuseolla (12.6.2015), ympäristökeskuksella (17.6.2015), rakennusvalvontavirastolla (18.6.2015), kiinteistölautakunnalla (25.6.2015), Helen Sähköverkko Oy:llä (15.6.2015) ja Helen Oy:llä (30.6.2015) ei ole muutosehdotukseen huomautettavaa.**

**Uudenmaan ELY-keskus (12.6.2015) katsoo asemakaavan turvaavan ansiokkaasti rakennussuojelun tavoitteet. Laadukkaalla arkkitehtisuunnittelulla on mahdollista luoda kaavan tarkoittamaa tasokasta kaupunkikuvaa.**

**Pelastuslautakunnan lausunnossa (9.6.2015) todetaan, taidemuseosta tulee laatia erillinen palotekninen suunnitelma, joka hyväksytetään pelastusviranomaisella. Olemassa olevien suojeltujen rakennusten ja maanalaisen uudisrakennuksen yhdistämiseen liittyy useita paloteknisiä haasteita ja yhteensovittamistarpeita.**

### Vastine

Paloteknisen suunnitelman laatimisvelvoite on sekä siihen liittyvä hyväksymismenettely on lisätty asemakaavaselostukseen.



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

**Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä** toteaa lausunnossaan (30.6.2015) että alueen yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Kaavanmuutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista. Lasipalatsin kulkuaukossa sijaitseva sekavesiviemäri tulee säilyttää tai tonttiliitosten uudelleenjärjestelyt tulee suunnitella ja toteuttaa museohankkeen toimesta ja kustannuksella. Koska aukio on tonttialuetta, tulee aukion kuivatus järjestää yksityisin järjestelyin.

### Vastine

Lausunnossa esitetyt tiedot vesihuollon järjestelyistä ovat olleet hankkeen suunnittelijoiden tiedossa ja ne täydennetään selostukseen.

**Yleisten töiden lautakunta** (9.6.2015) toteaa, että asemakaavaa laadittaessa kiinteistön jätehuollon järjestelyt eivät ole ratkenneet kaikilta osin. Asemakaava kieltää jätehuollon järjestämisen piha-alueella eli aukiolla, mutta ei edellytä kiinteistöä järjestämään jätehuoltoa kiinteistössä rakennuksen rungon sisällä. Käytännössä tämä voi johtaa jäteasttioiden sijoittamiseen katualueelle. Ratkaisu ei ole kaupunkikuvallisesti tai katujen toimivuuden kannalta tarkoituksen mukaista.

Asemakaavaa laadittaessa on varmistettava, että museon sekä useiden ravintoloiden vaatimat jätehuolto- ja WC-järjestelyt voidaan toteuttaa kaupunkikuvallisesti korkeatasoisiksi ja toimiviksi korttelialueella.

Jatkosuunnittelussa on varmistettava, että kansirakenteiden mitoitukset katualueella ovat riittävät.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa Kampin (4.ko) asemakaavan muutoksen nro 12298 hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

### Vastine

Kadunrakenteiden huomioonottaminen sekä kansirakenteiden Hkr:n mitoitusohjeet ovat sisältyneet normaalia kaavoituskäytäntöä tarkemmin jo asemakaavaehdotuksen määräyksiin ja asemakaavaselostukseen sekä kaavaehdotus-aineistoon rakennusviraston suunnitteluyhteistyössä esittämällä tavalla. Niitä koskien on tehty viranomaisyhteistyötä sekä suoraa suunnitteluyhteistyötä hankkeen suunnittelijoiden sekä rakennusviraston suunnittelijoiden kesken.

Asemakaavaehdotus edellyttää, että jätehuollon järjestelyistä laaditaan selvitys ja suunnitelma ennen rakennusluvan hyväksymistä. Asemakaavan mukaan jätehuollon järjestelyt voivat olla syväkeräyssäiliötä korttelipaihalla tai sijoittua rakennusrungon sisäpuolelle jätehuoneina.



14.4.2015, täydennetty 8.9.2015

---

Asemakaava edellyttää jätehuollon ratkaisemisen korttelin alueella. Kaava ei salli jätehuollon järjestelyjen sijoittamista korttelialueen ulkopuolelle.

Asemakaavaselostuksen jätehuollon järjestämistä koskevaa kohtaa on täydennetty edellä olevan kuvauksen osalta. Ravintoloiden sosiaali-, varasto- ja asiakas-wc-tiloja lisätään kiinteistöviraston antaman tiedon mukaan Lasipalatsi-rakennuksen peruskorjauksen yhteydessä.

**LASIPALATSIN KORTTELI (AMOS ANDERSONIN TAIDEMUSEO)  
ASEMAKAAVAN MUUTOS****Paikka:** esittelytila Laituri**Aika:** 24.2.2015 klo 17-19**Kaupunkisuunnitteluvirastosta läsnä:**

Ilpo Forssén, projektipäällikkö  
Suvi Hokkanen, teknistaloudellinen suunnittelija  
Maija Mattila, vuorovaikutussuunnittelija

**Muita hankkeeseen liittyviä tahoja:**

Freja Ståhlberg-Aalto, JKMM Arkkitehdit  
Kai Kartio, Amos Andersonin taidemuseon johtaja  
Henrik Johansson, Fastighets Ab Glaspalatset i Helsingfors - Helsingin Lasipalatsi Oy:n toimitusjohtaja  
Jussi Lindberg, Liikennevirasto, projektipäällikkö  
Eero Kiljunen, Haahtela-rakennuttaminen, projektinjohtaja

**Osallistujia:** 11 henkilöä**Tilaisuuden kulku**

Tilaisuuden aluksi Ilpo Forssen esitteli kaavamuutoksen taustaa ja pääsisältöä. Arkkitehti Freja Ståhlberg-Aalto arkkitehtitoimisto JKMM:stä esitteli Amos Anderssonin museon rakennussuunnitelmia. Henrik Johansson esitteli uuden perustettavan kiinteistöyhtiön roolia ja Kai Kartio uuden taidemuseon toiminta-ajatusta.

**Tilaisuudessa esitetyjä mielipiteitä ja kysymyksiä:**

- Onko aukion piha-alue tulevaisuudessa lumeton ja onko se mahdollista pitää sulana - tulee-ko sinne lämmitysjärjestelmä?
- Piippu on tarkoitus säilyttää, mutta miten se on mahdollista säilyttää rakentamisen aikana?
- Mitä materiaaleja aukiolla olevat kumpareet ovat?
- Näyttelytilat näyttävät kuvissa aika matalilta. Mikä seinäkorkeus on itse näyttelytilassa?
- Aukion pinta on nykyisin hyvin kalteva ja terassit on jouduttu porrastamaan. Tasataanko aukion pintaa jotenkin? Miten jätehuolto Lasipalatsiin järjestetään? Tuleeko se maan alle?
- Näyttäisi siltä, että mitään pysyvää kasvillisuutta aukiolle ei näyttäisi tulevan.
- Toimiiko savupiippu jollain tavalla ilmanvaihtokanavana?
- Mistä rakennustyöt alkavat? Kaivetaanko ensimmäisenä aukiota?
- Miten museo työllistää? Kuinka paljon syntyy työpaikkoja? Minkä verran niitä on tällä hetkellä?